

Karup Å sammenslutningen
Att.: Ivan Andersen
Sendes til: ivanandersen2@gmail.com

Tilladelse og dispensation til restaureringsprojekt i Trevad Møllebæk vest for Dåsbjergvej

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Trevad Møllebæk vest for Dåsbjergvej. Projektet er ansøgt af lystfiskerne fra Karup Å Sammenslutningen (KÅS). Projektet handler om at supplere 10 små gydebanks i Trevad Møllebæk med det formål at øge antallet af gyde- og opvækstområder for havørreder i vandløbet. Projektet berører matriklerne 4k Trevad By, Vridsted samt 10d og 6x, Vridsted By, Vridsted. Se vedlagte bilag 1 for oversigtskort over projektområdet.

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt "Offentliggørelse af restaureringsprojekt i Trevad Møllebæk vest for Dåsbjergvej" af 6. maj 2025.
2. Der må ikke ske terrænændring som følge af arbejdskørsel i projektområdet.
3. Adgangsveje skal følge skitseringen på kortet på bilag.
4. Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.
5. Der må kun udplantes vandplanter på selve gydebanken, og kun arter af vandranunkel og vandstjerne.
6. Vandplanterne til udplantning må kun hentes opstrøms gydebankerne i samme vandløb.
7. Dræn og andre rørdløb må ikke dækkes med grus.
8. Sammensætningen af gydegrus skal tilpasses anbefalingerne fra DTU Aqua. For vandløb under ca. 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus med 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten)./For vandløb over 3 meters bredde, anbefales en sammensætning af gydegrus med 75 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 25 % sten på 33-64 mm (singles + håndsten).

Dato: 22-07-2025

Sagsnr.: 25/12127
Sagsbehandler: vpflr

Direkte tlf.: 87 87 55 59
Direkte e-mail: flr@viborg.dk

Side 1 af 11

9. Projektet må ikke føre til ændret afvanding af vandløbsnære arealer. Vandspejlskoten må maksimalt ændres 5 cm ved udlægning af gydegruset. Det kan vurderes ved at placere markeringspæle i vandløbet ved det opstrøms matrikelskel oven for den strækning arbejdet omfatter, hvorpå vandspejlskote registreres før og efter udlægning af gydegrus på bilag 3 (kontrolskema ved udlægning af gydegrus). Nøgletallene for de enkelte gydebanks, som findes på kontrolskemaet (bilag 3), skal registreres, og skemaet skal indsendes til kommunen ved færdigmeddelelse af projektet.
10. Efter to år kan ansøger, hvis vandløbsmyndigheden vurderer det nødvendigt, og at det kan gøres indenfor denne dispensations rammer supplere gydebanks med op til 10 % af den oprindeligt udlagte mængde grus samt én skjulesten pr. oprindeligt udlagt m³ gydegrus. Afgørelsens øvrige vilkår skal overholdes ved udlægningen.
11. Arbejdet færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet. I forbindelse med færdigmeldingen returneres det vedhæftede kontrolskema fra DTU-Aqua, samt foto med dokumentation for anvendt grusstørrelse. Grusstørrelsen dokumenteres ved at udtage en repræsentativ delmængde svarende indholdet i en 12 liters spand. Størrelsesangivelse kan sikre ved brug af tommestok.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanks, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Afgørelsen er truffet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 927 af 28. juni 2024), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Beskrivelse af projektet

Karup Å Sammenslutningen vil gerne medvirke til at forbedre forholdene for flora og fauna i hele Karup Å-systemet herunder gyde forholdene for bækkens ørreder. De ønsker derfor at supplere 10 gydebanks i Trevad Møllebæk med det formål at øge antallet af gyde- og opvækstområder for havørreder i vandløbet. De ønsker

dermed at øge den fysiske variationer i vandløbet til gavn for insekter, der udgør en del af fødegrundlaget for havørred.

Gydebankerne vil hver især blive suppleret med 1 m³ grus af følgende blanding 85% valnøddesten (16-32mm) og 15% singles og håndsten (32-80mm). De ønsker tillige at udlægge skjulesten i tilknytning til gydebanken lidt opstrøms for at lave turbulens og modvirke tilsanding og især nedstrøms til gavn for skjulesteder for ynglen. De følger anbefalingerne fra DTU's vejledning vedrørende gruset sammensætning. Vejledningen findes på www.fiskepleje.dk.

De forventer en maksimal opstuvning på 5 cm lige ved gydebankens start og de sikrer ved aflæsning af stok med markering, at der 20 m opstrøms første gydebanke ikke kan registreres en ændring i vandstanden. Gruset vil blive lagt ud i hele åens bredde for at forhindre bækken i at arbejde uden om den enkelte gydebanke de første år. De forventer en gennemsnitlig dybde over gydebanken på 0,3 m. Ligeledes for at skabe skjul for yngel og fødeemner i form af vanddyr og insekter vil de i forbindelsen med gydebankerne om nødvendigt udplante vandplanter, som naturligt forekommer i åen og i behersket grad udlægge stykker af træ (ikke pil) og fastgjorte små grene dels for at skabe varierede strømforhold og dels som skjul for yngel.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsmålsætning

Trevad Møllebæk er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet er moderat (se tabel 1). Formålet med nærværende restaureringsprojekt er at forbedre forholdene for flora og fauna, hvilket vil betyde bedre forhold for fisk og smådyrsfauna tilknyttet vandløbet. Projektet kan derfor medvirke til, at Trevad Møllebæk opnår en bedre økologisk tilstand.

Tabel 1: Tilstand for Trevad Møllebæk for DK vandområde ID: 08797

Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Moderat økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	Miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer
Kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, planter (makrofyter):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, smådyr (bentiske invertebrater):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand eller potentiale, alger (fytobenthos):	Ukendt
Økologisk tilstand/potentiale, fisk:	Moderat økologisk tilstand

Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	Ikke-god økologisk tilstand
--	-----------------------------

Viborg Kommune undersøger i øjeblikket også muligheden for et lavbundsprojekt i Trevad Møllebæk. Projektet er kun i den indledende fase af forundersøgelsen. En eventuel realisering ligger flere år ude i fremtiden, og derfor er dette ikke nogen hindringer for, at denne restaurering kan gennemføres.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Etablering/supplering af gydebanker i Trevad Møllebæk forventes ikke at påvirke afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer. Ansøger har i projektbeskrivelsen redegjort for, at afstrømning og afvanding ikke ændres uden for projektområdet. Grusset udlægges ved brug af stokkemethoden og der forventes en maksimal opstuvning lige opstrøms gydebanken på 5 cm. 20 meter opstrøms gydebanken forventes der ikke ændringer i vandstandsforholdene.

Fra kommunens seneste opmåling i 2019 ses det (figur 2 i bilag 1) at strækningen har en rigtig godt fald på omkring 5 promille på den berørte strækning. Især lige efter Dåsbjergvej er der et godt fald på vandløbet. Det underbygger forventningen om kun en lokal påvirkning af vandspejlet lige omkring de enkelte gydebanker. Der er registeret 5 drænudløb, som ansøger skal være opmærksom på ved udlægning af supplerende grus.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet er beliggende 870 meter opstrøms for habitatområde 40: Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder. Udpegningsgrundlaget er bl.a. Odder, Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed. Udover formålet som gydebanke for laksefisk vil de fysiske ændringer i vandløbet være til gavn for den gunstige bevaringsstatus for Bæklampret, Havlampret, Flodlampret, og Grøn kølleguldsmed.

Der er ikke kortlagt habitatnatur i projektområdet eller grænsende op til projektområdet. Indenfor en afstand af 1000 meter fra gydebankerne findes der rigkær og hængesæk. Projektet vurderes ikke at påvirke disse områder da de tilkørselsveje der skal benyttes, er udenfor disse områder.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommuner, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Der er dog mulighed for, at bl.a. odder findes i området. Projektet vurderes imidlertid ikke at medføre negativ påvirkning på eventuelle bilag IV arter, mens der som nævnt kan forventes en positiv påvirkning af forholdene for lampretter.

Naturbeskyttelsesloven

Trevad Møllebæk er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation.

Viborg Kommune vurderer, at projektet vil medføre en positiv ændring naturtilstanden i Trevad Møllebæk, da mere groft substrat og udplantning i begrænset omfang på disse lokaliteter vil forbedre forholdene for fisk og smådyr.

Der ligger ikke beskyttet natur indenfor arbejdsområdet ved de planlagte gydebanker. Det gælder for både grusdepot og køreveje.

Udlægning af skjulesten samt etablering/supplerende gydegrus vurderes at forbedre naturværdien i vandløbet, idet det vurderes at skabe turbulens og modvirke tilsanding, samt virke som skjulesteder for ørredyngel. De varierede bundforhold vil også øge livsvilkårene for øvrig bundfauna i vandløbet.

Udplantning af vandplanter vurderes ligeledes at forbedre naturværdien, da det skaber varierede strømforhold og skjul for yngel og fødeemner i form af vanddyr og insekter. Der er i den forbindelse stillet vilkår om, at der kun må udplantes vandplanter på selve gydebankerne, og kun arter af vandranunkel og vandstjerne. Vandplanterne til udplantning må desuden kun hentes opstrøms gydebankerne i samme vandløb.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Trevad Møllebæk med tilladelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Okker

Området hvor gydebankerne udlægges er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Lavbundsareal og økologisk forbindelse. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at reguleringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Bemærkninger modtaget i høringsfasen

Viborg Kommune har modtaget svar fra Fiskeristyrelsen.

Fiskeristyrelsen har haft projektet i høring hos DTU Aqua. Fiskeristyrelsen skriver at de kan anbefale projektet, der vil forbedre forholdene for fisk. De anbefaler udlægning af skjulesten opstrøms og nedstrøms gydestrygene og i mindre grad på gydestrygene. DTU Aqua gør opmærksom på at fronten på gydebanken bør holdes fri, da det ofte er netop her ørrederne ynder at gyde.

Bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i projektet.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er ikke indkommet forslag om ændringer af projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Høringer og afgørelser - Viborg Kommune](#) den 23. juli 2025. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i **bilag 2**.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Florian Rasmussen
Biolog

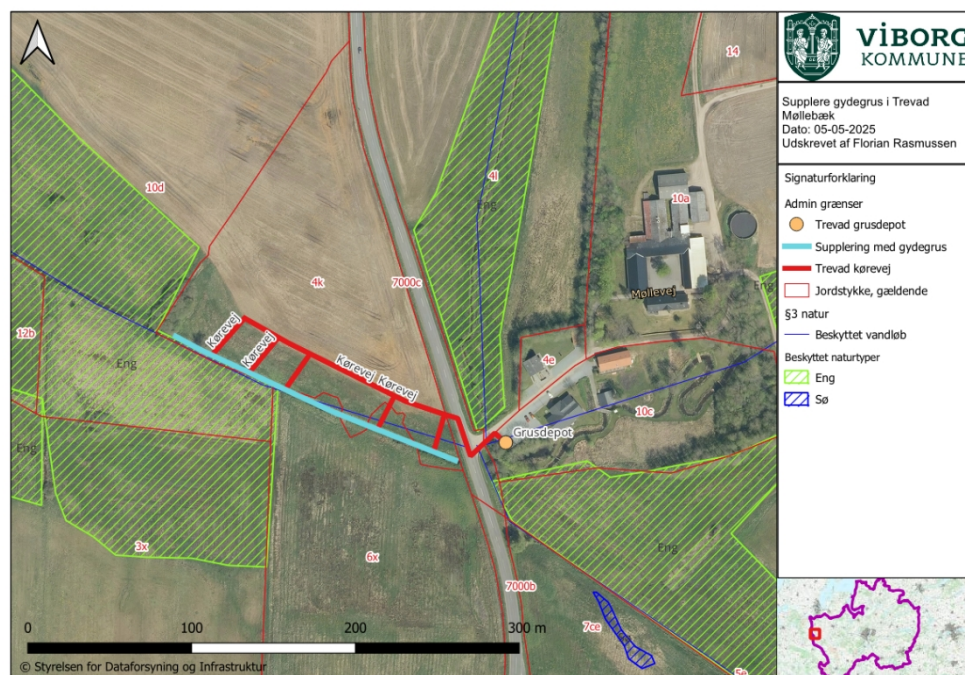
Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning
3. Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

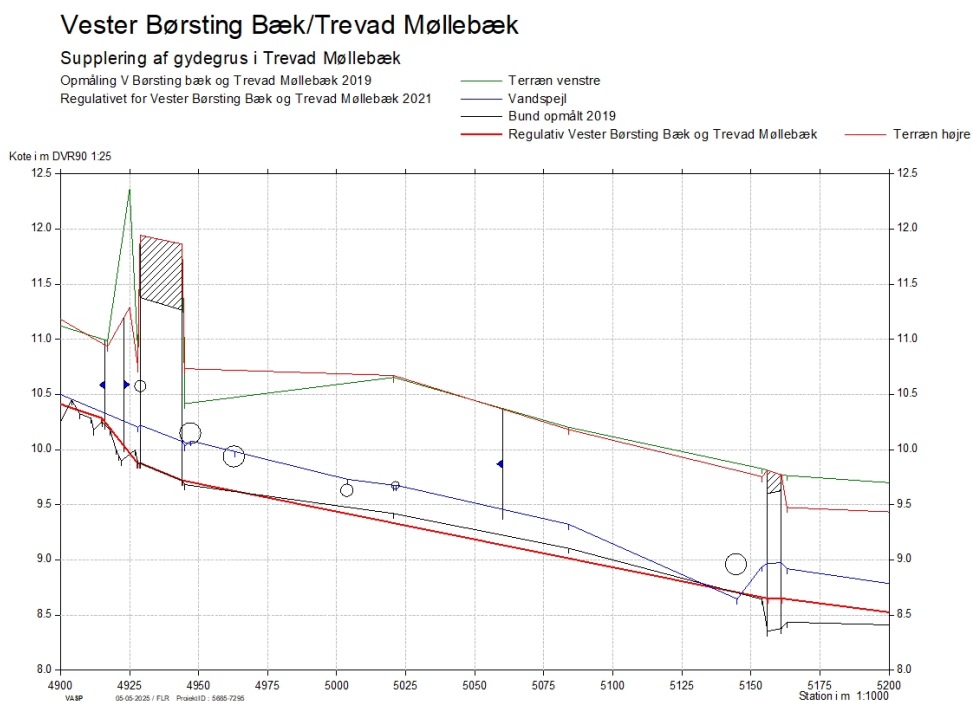
Kopi til:

- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradaet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Skive-Karup Å lodsejere- og lystfiskerforening, Schneider Phillipsen, schneider.philipsen@mail.dk
- Ejer af matrikel nr. 4k Trevad By, Vridsted samt 10d og 6x, Vridsted By, Vridsted

Bilag 1: Oversigtskort og længdeprofil

Figur 1: Oversigtskort der viser området vest for Dåsbjergvej.

Figur 2: Længdeprofilplot af Trevad Møllebæk. Det viser faldforhold og drænrørsudløb.

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.

Bilag 3: Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Udført den: / 201

Kommune:

Vandløb:

Lokalitet:

Evt. koordinat:

Udført af (forening, kommune o. lign.):

Skema udfyldt af (navn, tlf.):

I alt udlagt gydegrus: m³ fordelt på antal gydebanker udlagt:

Gydegruset sammensætning: % i str. 16-32 mm

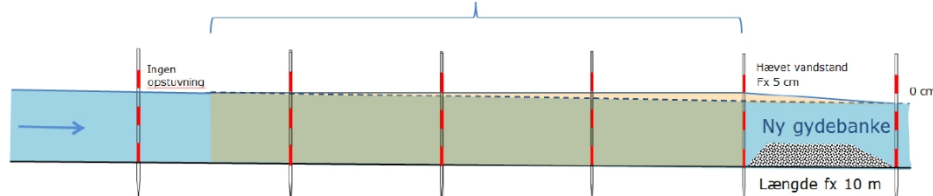
% i str. 33 -64 mm

I alt udlagt skjulesten: m³ i str. (diameter): cm

Andet (grene, træ o. lign.):

Nøgletal for de enkelte gydebanker		Gydebanke nr.			
		1	2	3	4
Før	Gns. vanddybde til fast bund (cm)				
	Gns. bredde (fx 2,5 m)				
Efter restaurering	Gns. vanddybde <i>efter</i> udlægning af gydegrus (cm)				
	Målt "tykkelse" af det udlagte lag gydegrus (cm)				
	Længde af færdig gydebanke (m)				
	Gns. bredde af vanddækket gydebanke <i>efter</i> restaurering (fx 2,4 m)				
	Hævet vandstand ved start på gydebanke (cm) (målt på landmålerstok, se oversigtstegning)				
	Målt længde af opstuvningszone ved restaureringen (m), se oversigtstegning				

Opstuvningszone, måles med landmålerstokke for hver 10 m

Skema udarbejdet af Jan Nielsen og Finn Sivebæk, DTU Aqua

Se også DTU Aquas vejledning "Sådan laver man gydebanker for laksefisk", hentes på www.fiskepleje.dk